

Lengyelországi fejlemények

Varsóban vasárnap este a kormány és a Szolidaritás szakszervezet képviselői befejezték a tárgyalások első fordulóját a csütörtöki bydgoszci incidensről. A megbeszélésen a kormány tárgyalóküldöttségét Mi-szyslaw Rakowski miniszterelnök-helyettes, a Szolidaritás Lech Walesa, az országos egyeztető bizottság elnöke vezette. A megbeszéléseket szerdán folytatják. Bydgoszczban a nap folya-

mán megkezdte munkáját az a kormánybizottság, amely Jerzy Bafia igazságügyi-miniszter vezetésével vasárnap érkezett a helyszínre, hogy kivizsgálja a csütörtöki konfliktus körülményeit. Mint Varsóban vasárnap este közölték, Jaruzelski miniszterelnök — a bydgoszci vajdasági tanács véleményének figyelembevételével — Bogdan Krolewskit nevezte ki a vajdasági (megyei) tanács új elnökévé.

A LEMP PB ülése

A Lengyel Egyesült Munkáspárt politikai bizottsága az ország társadalmi-politikai helyzetéről tárgyalt vasárnap Varsóban.

Megállapította, hogy az elmúlt napok eseményei nyomán az ország komoly veszély elé néz. Megzavarták mindazokat az eddigi eredményeket, amelyek a párt, az állam és minden józanul gondolkodó, felelősségteljes hazafias erő aktív tevékenysége nyomán születtek a társadalmi feszültségek leküzdésére, az ország életének stabilizálására. Minden lengyel közérdeke, hogy mielőbb kiutat találjunk ebből a veszélyes helyzetből — hangsúlyozta az ülésről kiadott közlemény, majd rámutat:

A LEMP politikai bizottsága leszögezi: a párt tevékenységének változatlan irányvonala az élet normalizálására, a konfliktusok politikai eszközökkel, tárgyalások és megállapodások, türelmes magyarázás és meggyőzés útján történő, a közvéleményt figyelembe vevő rendezésére irányuló törekvés. Ennek az álláspontnak jelentős megnyilatkozása volt a miniszterelnöknek a kilencven dolgos napról szóló felhívása és a kormány pontos programja. Ezért mindenfajta sztrájkakció ab-bahagyására van szükség.

A kért kilencven nyugodt nap több mint egyharmada már letelt. Ugyanakkor a megégyezés és az együttmü-

ködés irányvonalával ellentétesen konfliktusok és feszültségek keletkeztek, s az utóbbi időben megerősödtek a különféle munkahelyeken, társadalmi csoportokban és körzetekben.

A legutóbbi bydgoszci események különösen élesen mutatták meg ezt. A Szolidaritás szakszervezet helyi csoportjainak támogatásával az Egyesült Parasztpárt vajdasági bizottsága székhezának elfoglalására került sor. A feszültségkeltés és a konfliktusszítás következő megnyilatkozása az a kísérlet volt, hogy elfoglalják a vajdasági tanács épületét, és körülvette nagy embertömegeket vonjanak össze.

Az ilyenfajta lépések a törvény kirívó megsértését jelentik, a társadalmi élet alapvető normáiba ütköznek. Ilyesmit az állami szervek nem tűrhetnek, és nem is fogják megtűrni. A törvény mindenki számára egyaránt kötelező. A bydgoszci rendfenntartó erők törvényesen jártak el, amikor végrehajtották az illetékes állami szervek utasítását. A Szolidaritás számos aktivistája hangulatot keltett az ügy körül, anélkül, hogy bevárt volna a tények tisztázását.

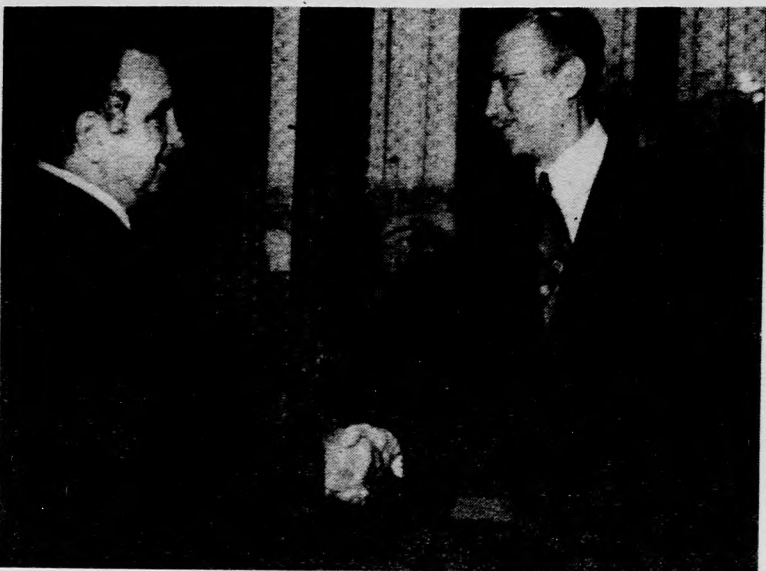
A kilátásba helyezett sztrájkok ebben a helyzetben kifejezetten politikai jellegűek. A párt tagjainak kötelessége, hogy határozottan szembeforduljanak az ilyenfajta sztrájkokkal, és ne vegyenek részt bennük.

A lengyel nép érdeke a szocialista egységiront

A szocializmusellenes központok, amelyeknek lengyelországi előőrsé a Társadalmi Önvédelmi Bizottság (KOR), veszélyes játékbá kezdtek. Arra törekednek, hogy szembeállítsák a Szolidaritás szakszervezetet a párttal és a kormánnyal; semmibe veszik Wojciech Jaruzelski hadseregtagbarnoknak, lengyel miniszterelnöknek azt a felhívását: együttesen előzzék meg a veszélyes eseményeket — írta Norbert Michta hadosztálytagbarnok a Zolnierz Wolnosobian, a lengyel néphadsereg központi lapjában.

Norbert Michta felhívja a figyelmet: fanatizmusukkal és meggondolatlanságukkal a KOR tagjai nyomást gyakorolnak a Szolidaritás szakszervezet néhány szervezetre azért, hogy azok nyilvánosan bírálják Stanislaw Kaniának, a LEMP KB első titkárnak az SZKP XXVI. kongresszusán és Volgográdban elhangzott beszédét. A beszédben a LEMP KB első titkára hangsúlyozta: a Szovjetunióval és a szocialista közösség többi országával kialakított szövetség és barátság, a Varsói Szerződés tagállamainak egyesített politikai-honvédelmi ereje a fő biztosítéka Lengyelország határainak és nemzeti biztonságának.

A Szlovák Kommunista Pártnak, a CSKP területi szervezetének Pozsonyban tartott háromnapos kongresszusa vasárnap befejezte munkáját. A tanácskozáson — amely két héttel előzte meg Csehszlovákia Kommunista Pártjának április 6-ra összehívott kongresszusát — a párt több mint 388 ezer tagjának és tagjelöltjének képviselőitől 750 küldött vett részt, jelen volt továbbá 130 vendég is. A küldöttek megtárgyalták a legutóbbi kongresszus óta végzett munkát, és meghatározták a párt további tennivalóit annak a beszámoló-nak az alapján, amelyet a központi bizottság nevében

Lázár György, a Minisztertanács elnöke hétfőn a Parlamentben fogadta Fred Sinowatz osztrák alkancellárt, közoktatási és művészeti minisztert (balra), aki vasárnap érkezett hivatalos látogatásra hazánkba

Hazánkba érkezett Fred Sinowatz osztrák alkancellár

Pozsgay Imre művelődési miniszter meghívására hivatalos látogatásra delegáció élén vasárnap hazánkba érkezett Fred Sinowatz osztrák alkancellár, közoktatási és művészeti miniszter. Magyarországi látogatása első állomásán, Győrben Pozsgay Imre művelődési miniszter és Lombos Ferenc, a Győr-Sopron megyei Tanács elnöke fogadta az osztrák vendégeket. A nap folyamán Fred Sinowatz meg-

beszélést folytatott a megye vezetőivel, majd kulturális, művészeti intézményeket kerestett föl. Győri látogatásán követően az osztrák alkancellár és kísérete tovább utazott Budapestre.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke hétfőn a Parlamentben fogadta Fred Sinowatz osztrák alkancellárt, közoktatási és művészeti minisztert, aki Pozsgay Imre művelődési miniszter meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban.

Népfrontküldöttség utazott Görögországba

Sarlós Istvánnak, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtitkárnak vezetésével népfrontküldöttség utazott hétfőn Görögországba, ahol megbeszéléseket folytat

a Pánhellén Szocialista Mozgalom vezetőivel a két szervezet együttműködéséről, a kapcsolatok bővítéséről további lehetőségeiről. (MTI)

Befejeződött a Szlovák KP kongresszusa

PRÁGA (MTI)

A Szlovák Kommunista Pártnak, a CSKP területi szervezetének Pozsonyban tartott háromnapos kongresszusa vasárnap befejezte munkáját. A tanácskozáson — amely két héttel előzte meg Csehszlovákia Kommunista Pártjának április 6-ra összehívott kongresszusát — a párt több mint 388 ezer tagjának és tagjelöltjének képviselőitől 750 küldött vett részt, jelen volt továbbá 130 vendég is. A küldöttek megtárgyalták a legutóbbi kongresszus óta végzett munkát, és meghatározták a párt további tennivalóit annak a beszámoló-nak az alapján, amelyet a központi bizottság nevében

Jozef Lenárt, a CSKP KB elnökségének tagja, a Szlovák KP KB első titkára terjesztett elő. Az erről indított vita befejeztével a vasárnap délutáni ülésen a kongresszus megválasztotta a Szlovák KP új vezető szerveit; a központi bizottság, valamint a központi revíziós és ellenőrző bizottság tagjait. E testületek megtartották első ülésüket, s a kongresszuson bejelentették, hogy a központi bizottság ismét megválasztotta Jozef Lenártot a KB első titkárává, Miloslav Hruskovičot, Ján Janíkot és Lúdivit Plezárát KB-titkárrá. A Szlovák KP kongresszusa Jozef Lenárt zarszavával ért véget. (MTI)

Kettős kapcsolat

Ito Maszajosi japán külügyminiszter az amerikai fővárosban tárgyal. Washingtoni utazása ezúttal aligha minősíthető egyszerű protokolláris eseménynek, éppen sággal nem rutinlátogatás. Miközben ugyanis mind Washingtonban, mind Tokióban nemcsak hangsúlyozzák, hanem többé-kevésbé komolyan gondolják, hogy a japán —amerikai viszony „rendkívüli jelentőségű” — ez a viszony egyik oldalon sincs híján sértődésnek, sőt keserűségnek.

Két ország kapcsolata általában gazdasági és politikai pilléreken épülnek. E két vonatkozás sosem független egymástól. Az amerikai—japán viszonyban sincs másképpen. Sőt ezen a kapcsolaton érzékletesen tanulmányozható a gazdasági és a politikai tényezők összefüggése.

A Washington és Tokió kapcsolatát legjobban terhelő két tényező a következő: 1. Az Egyesült Államok nehezményezi, hogy Japán — szerinte — messze nem anyagi teherbíró-képességének megfelelően költ fegyveres ereje fejlesztésére; 2. Egyre elviselhetetlenebb az amerikai nagyipar és kereskedelem számára a felkelő nap országának nyomósított konkurrenciája a világpiacon — és nem utolsósorban az amerikai (!) piacon.

Ami a második pontot illeti, a legújabb adatok önmagukért beszélnek. Japán — elképesztő tény! — acélgártásban megelőzte a Nyugat óriását, az USA-t. Részben ennek következményeként a japán autópálya immár minden tekintetben megelőzi az amerikai, aminek beláthatatlan következményei vannak az amerikai gazdasági életre nézve, hiszen ott minden hatodik munkavállalónak valamilyen köze van az autógyártáshoz.

Mivel 1980-ban kétféle (!) japán kocsi kelt el az amerikai piacon, az USA-ban óriási erők mozdultak meg az „Állítsátok meg Japánt!” követelésekkel bombázva a Fehér Házat és a törvényhozást. És mivel a monopóliumok óriási hatása a kongresszusra, a Fehér Háza közismert, mivel Washington ugyanakkor valóban fontosnak tartja „a japán kapcsolatot” — az amerikai vezetés azt reméli, hogy legfőbb külpolitikai követelésével segíthet a belpolitikai követelés kielégítésében.

Magyarán: ha rákényszeríti Tokiót a fegyverkezési terhek brutális növelésére, talán érezhető mértékben meggyengül a japán „béke-iparágak” ereje — tehát konkurrenciája is ...

Harmat Endre

A hollandiai Maastrichtban megkezdődött az Európai Gazdasági Közösség csúcsértekezlete. Képünkön: Giscard d'Estaing francia elnök, Helmut Schmidt nyugatnémet alkancellár (középen) és Beatrix holland királynő a közös piaci vezetők csoportjában (Teletotó — AP—MTI — KS)

A tudományos-technikai úttörőszemle megyei döntője

Az elmúlt hét végén tartották meg Debrecenben az 1980—81. tanévi tudományos, technikai úttörőszemle megyei döntőjét.

A Magyar Úttörők Szövetségének Hajdú-Bihar megyei elnöksége és a megyei tanács művelődésügyi osztálya által immár hagyományosan megrendezett úttörő-vetélkedő első részét 20-án a Magyar Gördülőcsapágy Műszaki Klub tartották, ahol az úttörő-technikusok mérték össze tudásukat, ügyességüket. Az első helyezést a hajdúhadházi Földi Általános Iskola csapata (Bácsi Donát, Bácsi Attila, Takács Tamás), a második helyezést a debreceni Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának csapata (Kerekes Ferenc, Sári Péter, Pintér Ákos), a harmadik helyezést pedig a Zsákai Általános Iskola csapata (Duró József, Kondor László, Oláh Zoltán) szerezte meg.

Másnap a Vénkerti Általános Iskolában folytatódott a szemle. Itt az úttörő-teremtő-között első a Nádudvari Általános Iskola (Lókodi Sándor, Madarász József, Varju Erika), második a debreceni Dózsa Általános Iskola csapata (Erdei Szabolcs, Pankucsi Csaba, Szűk Tibor), harmadik a Nyíradonyi Általános Iskola csapata lett (Barnácz István, Czirják György, Pénzes Zoltán). Az úttörő társadalomkutatók kö-

zött a berettyóújfalui 2. számú Általános Iskola csapata (Cziczic László, Csuka Timea, Körtvélyesi Mária) bizonyult a legjobbnak. A második helyezést a debreceni Műhelytelepi Általános Iskola csapata (Czibere Anikó, Fábian Mariann, Kékési Judit), a harmadik helyezést pedig a debreceni Új Elet partj Általános Iskola csapata (Lippai Péter, Skara László, Szegedi Anikó) szerezte meg.

Az orosz nyelvből folytatott vetélkedésben a nem tagozatosok között a Debreceni Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának csapata (Berkes Ildikó, Daróczy Mária, Harangozó Ildikó), harmadikra a debreceni Kardos utcai Általános Iskola úttörői (Aranyos Agnes, Móré Ildikó, Szentjóni Szabó Enikő). A tagozatosok között első a debreceni Tóthfalusi Általános Iskola (Asztai Erika, Posta László, Wiesner Veronika), második a KLTE Gyakorló Általános Iskolája (Gáti Judit, Sass Judit, Vértessy Andrea), harmadik pedig a hajdúböszörményi 2. számú Általános Iskola (Förizs Lenke, Sövényi Andrea, Zolnai Judit) csapata lett.

Valamennyi versenyzőből az első helyezettek jutnak tovább az országos fordulóra.

A Bolgár Kommunista Párt XII. kongresszusának tézisztervezete egy aránylag nem hosszú, de tartalmilag igen tömör fejezettel kezdődik, amely a nemzetközi helyzetet, valamint a párt és az ország nemzetközi tevékenységét tárgyalja. Előjáróban leszögezi: a Bolgár Népköztársaság elvi alapokon álló, következetes, dinamikus és konstruktív külpolitikát folytat. Ennek a nemzetközi tevékenységnek teljesen világos a célja: a tartós béke biztosítása, az együttműködés továbbfejlesztése és a társadalmi haladás elősegítése.

Lakosságát, területét, gazdasági és egyéb erőforrásait tekintve, Bulgária kis ország. Reális lehetőségeihez mérten veszi ki részét a nemzetközi feladatok megvalósításából, miközben erőt merít a szocialista közösség baráti államaihoz való együttműködéséből és egységéből. Ereljött fokozzák a szocialista közösség szervezetei: a Varsói

Szerződés és a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa. A tézisek külön felhívják a figyelmet a Varsói Szerződés további sokoldalú megerősítésére és a

A BKP XII. kongresszusa

Tézisek a békéért

KGST munkájának állandó továbbfejlesztésére. Bulgária, erejéhez mérten, a jövőben is igyekszik nemcsak a sokoldalú, hanem a kétoldalú kapcsolatokat is továbbépíteni a szocialista országokkal az élet valamennyi területén. Nagy súlyt helyez az SZKP-val és a Szovjetunióval megvalósuló kölcsönös kapcsolataira, amelyek óriási erőt jelentenek az ország fejlődésében.

A Bolgár Népköztársaság kiemelkedő figyelmet szentel a balkáni államoknak. Bulgária a Balkán-félsziget közepén fekszik. Ezért a szomszédos orszá-

gokkal békességben, jószomszédviszonyban és barátságban akar élni. A velük való együttműködés ösztönös és következetes megvalósítására törekszik.

Bulgária nemzetközi tevékenységéről még néhány összegző adat: az országnak jelenleg 116 állammal van diplomáciai kapcsolata, 112-vel kereskedelmi, 132-vel pedig kulturális. Ezek alapja az ország stabil és felfelé ívelő fejlődése, a szocialista hazafiság és a nemzetközi internacionalizmus. A Bolgár Kommunista Párt, hűen internacionalista hagyományaihoz, továbbra is vállalva harcol a békéért, demokráciáért és szocializmusért, az SZKP-val és a többi szocialista országgal, a nemzetközi munkásszövetséggel és a nemzeti felszabadító mozgalommal együtt — szövegezi le végül a tézisztervezet.

A különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének az elve alapján, Bulgária aktív és sokoldalú kapcsolatokat tart fenn a fejlett

tőkésországokkal. Ezekkel az államokkal a jövőben is a hatékony gazdasági együttműködési formák kialakítására, a tudományos-műszaki és a kulturális cserére továbbfejlesztésre törekszik.

Bulgária nemzetközi tevékenységéről még néhány összegző adat: az országnak jelenleg 116 állammal van diplomáciai kapcsolata, 112-vel kereskedelmi, 132-vel pedig kulturális. Ezek alapja az ország stabil és felfelé ívelő fejlődése, a szocialista hazafiság és a nemzetközi internacionalizmus. A Bolgár Kommunista Párt, hűen internacionalista hagyományaihoz, továbbra is vállalva harcol a békéért, demokráciáért és szocializmusért, az SZKP-val és a többi szocialista országgal, a nemzetközi munkásszövetséggel és a nemzeti felszabadító mozgalommal együtt — szövegezi le végül a tézisztervezet.

Hrisztó Malev (Szófia-Press — KS)

Öltöző, fürdő

Fejlesztésének dejt zárta 19. Allatforgalmi 80 között sike vállalatát fe az export — a jelentősen nö zés nélkül is lét a bevétel három és fél el a vállalat.

Az idei céló színvonalú b dú-bihari igen Szabolcs-Szatr dapestre száll nyeket. Első tavalyi érték teljesíteni új turisztaszámí

A hűrszere bálják növel eddig eltelt id ségű hűrszere Olaszországba. ltmányok a S szágba is.

A vállalat te sége ebben az mottevében, ez földi értékesít r.yabb gazdálk z meg. Ezt szol lonnafektés, zá változtatják. csökkenve ez vasztást. Az lnyal 10 száz fognak beolv

Folyamatos ruházás is. M viz és csatorn amely a vizell szennyviz elve lat-fogadó tele

Útépítés

Az állatfog

Miért szerelték le a kutat?

„Debrecenből hordják az ivóvizet a közigazgatásilag Mikepércshez tartozó Bodóháza lakosaihoz, akiknek van kocsijuk, vagy gyakran utaznak a megyeszékhelyre busszal, vonattal. De mit csinálnak a nyugdíjasok vagy

a gyermekgondozási segélyen levők? Eddig Sáránról hordtuk az ivóvizet, hiszen közel lakunk ehhez a községhez. A lakosság egy része ázott kútból, a másik része a község nyomós kútjából vette a vizet.

„Az ázott kutak vizét most már nem lehet inni, olyan magas a talajvíz, azt az egy nyomós kutat pedig leszerelték. Panaszunkkal fordultunk a sáránai tanácshoz, de ők nem tudják, miért szerelték le a kutat. A tény az, hogy lealább harminc család ivóvíz nélkül maradt, márpedig e nélkül nem lehet létezni. Kérjük, mielőbb segítsenek abban, hogy a kutat szereljék fel” — írja Lovas Gyula.

Sok az üresjárat

„Hajdúszoboszlón minden vonathoz autóbusz megy az állomásra” — kezdi levelét Kiss János hajdúszoboszlói lakos. „Újabbán azt a szokást vettem fel a vezetők, hogy ha a vonat késik, a busz nem vár a vonatra, hanem üresen visszamegy a buszpályaudvarra. A későbbben érkező utasok vagy gyalog indulnak a városba, vagy meg kell várniuk a következő vo-

nathoz érkező járatot. Ez igen kellemetlen az utasoknak, de nem lehet kifizetődő a Volánnak sem a sok üresjárat. Március 6-án például a 11 óra 28 perckor érkező vonat néhány percet késett, a busz nem várta meg, s az utasok csak a 12 óra 10 perckor induló járatral mehettek a városba. Ezen a kellemetlen helyzetben jó lenne mielőbb változtatni.”

Betonhordás és az útviszonyok

Tizennyolc iskolás gyerek panaszolta levelében a következőket:

„Balmazújvárosban, a Lenin Termelőszövetkezet betonkeverő üzemé előtt szörnyű állapotban van az út. A termelőszövetkezet az út két oldalára kavicsot és homokot rakott, s ezzel teljesen leszűkítette az igen forgalmas utat. A szállítójárművek vastagon hordják homokkal, és egy eső elég ahhoz, hogy lehetetlen legyen itt a közlekedés. Az itt járókat könnyen meg lehet ismerni, hiszen csak rá kell nézni a cipőjükre. Az első és második osztályos gyerekek szinte elmerülnek a homokban, illetve a sárban. Az úttestre hordott sarat senki sem takarítja el, holott ez veszélyes, mert megcsúszhat rajta a betonnal megrakott kocsik. Nagyon szeretnénk jobb körülmények között iskolába járni, de ehhez tisztán kellene.”

„Balmazújvárosban, a Lenin Termelőszövetkezet betonkeverő üzemé előtt szörnyű állapotban van az út. A termelőszövetkezet az út két oldalára kavicsot és homokot rakott, s ezzel teljesen leszűkítette az igen forgalmas utat. A szállítójárművek vastagon hordják homokkal, és egy eső elég ahhoz, hogy lehetetlen legyen itt a közlekedés. Az itt járókat könnyen meg lehet ismerni, hiszen csak rá kell nézni a cipőjükre. Az első és második osztályos gyerekek szinte elmerülnek a homokban, illetve a sárban. Az úttestre hordott sarat senki sem takarítja el, holott ez veszélyes, mert megcsúszhat rajta a betonnal megrakott kocsik. Nagyon szeretnénk jobb körülmények között iskolába járni, de ehhez tisztán kellene.”

Hiányszín a piros

„Piros színű bőrcakómat szerettem volna befestetni és tisztíttatni a debreceni Petőfi téri Patyoltnál. A mun-

kát nem vállalták, mondván, nincs piros festékük. Ezután a Bőripari Szövetkezetnél próbálkoztam, de hasonló eredménnyel jártam. Itt adták viszont a tanácsot, forduljak maszekhoz, hátha ő elvállalja a festést.

A tanácsot megfogadtam, és csodák csodája, a maszeknak volt piros színű festéke. Igaz, a vállalási díj borsosabb, mint a Patyoltnál, de 15. hogy kész lesz a cakóm. Vajon a Patyolat és a szövetkezet miért nem tud piros színű festéket beszerezni? — kérdezi levelében Antal József Debrecen, Nyil utcai lakos.

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYTÖRZÁMOT szíveskedjék felírni
HAJDÚ-BIHARI NAPLO
postája
4024 III

Az oldalt összeállította: BALOGH JÚLIA

Együttélés, de hogyan?

A HUMANIZMUS TARTALMA

Szomszédok vitájából adódó szabálysértési eljárások, bíróságokon lezajló perek sokasága jelzi évente, hogy még mindig baj van a szocialista együttélés írott és íratlan szabályainak betartásával. Saját tapasztalataink is alátámasztják ezt, hiszen közvetítésünkkel nem egy olyan panasz jut el az illetékesekhez, melynek alapja az, hogy a véletlen során egy lakóközösségbe került emberek nem tudnak békében egymás mellett élni. Marakodnak, sértő megjegyzésekkel illetik egymást, nemegyszer tetteslegesen is sor kerül — egyszóval igyekszik pokollá tenni egymás életét, illetve azokét, akik körülöttük élnek. Amikor mindez sikerült, tömegtelen mennyiségű panasszal árasztják el a különböző szervezeteket, szervezeteket. Tegyenek ők igazságot, találjanak ők megoldást!

Az igazságtétel nem könnyű. Hogy mennyire nem az, álljon itt egy megtörtént eset rövid és teljességre nem törekvő leírása. Egy család életvitelét, pontosabban fogalmazva viselkedését miatti túrheteritenné vált egy kisebb lakóépület bérllőinek élete. A veszekedések sorozatát szabálysértési eljárások követték, majd vizsgálták ügyüket a különböző megyei és országos szervek, valamint a sajtó, a rádió.

Igazságot tenni, megoldást találni nem tudtuk, a vita a család és a többi lakó között folytatódott. Megtörtént az is, hogy éppen a „békítő”, a rendet tenni akarók kerültek a vádlottak padjára!

Ezután bírósági tárgyalások követték, míg végül hosszú pereskedés után jogerős ítélet született. A lakótársai életét megkeserítő családot rosszhiszemű, jogcím nélküli lakáshasználónak minősítették. Ez azzal jár, hogy a lakást el kell hagyniuk, és maguk kötelesek gondoskodni elhelyezésükről.

Az ügy ezzel még korántsem fejeződött be, hiszen a család nem költözött ki a lakásból. A lakás kiürítésére határidő kitűzésével és pénzbírság kiszabásával szorítja a családot a végrehajtó szerv. A bíróságos hosszú időt vehet igénybe — mellyel tapasztalataink szerint nem is érik el mindig a kívánt hatást —, s ezért a lakók méltán türelmetlenek. Szeretnék,

VÁLASZ
a Tüdőszűrés gondokkal és a Tönkretett díszcserjék című cikkekre

A Hajdú-bihari Napló március 3-i számában józsaí leveléről elpanaszolta, hogy az évenkénti tüdőszűrés visszatérő gondot okoz számára. Lakóhelyén nem tud megjelenni a tüdőszűrésre, ezért a munkahelyéhez legközelebbi állomásra megy. Rövid idő múlva mégis kap egy felszólítást, hogy jelenjen meg ugyanott. Így mindig egy nap szabadságába kerül a tüdőszűrés. Ha viszont Józsa megy el a tüdőszűrésre, a leletért Debrecenbe kell jönni. Vajon miért nem lehet postázni a leletet? — érdeklődött levelírónk.

Kérdésére és panaszára a Józsa nagyközségi Tanács vbtitkára a következőket válaszolta:

„A panasz részben érinti a szakigazgatási szerv tevékenységét, ezért indokolt a szándékában bürokráciaellenes, de nagy tévedéseken alapuló levélre válaszolnom. Valóban szerepel az idézésen olyan tájékoztatás, hogy a lakóhelyétől távol dolgozó személy a munkahelyéhez közeli szűrőállomáson is megjeljenhet. Az idézés következő mondata azonban arra figyelmeztet, hogy „az erről kapott igazolást a szűrés ideje alatt kell eljuttatni a tanácshoz”. Tehát nem a leletért kell jönni, hanem csak a megjelenésről szóló igazolás eljuttatását.

Községünkben 1981. január 19-ig tartott a szűrővizsgálat. Miután a levelíró és még több száz józsaí lakos a helyi szűrőállomáson nem jelent meg, és az igazolást sem juttatta el január 19-ig a tanácshoz — sőt ezt követően sem —, így újabb idézést küldtünk. Ehhez a kitöltött nyomtatványokat a szűrőállomáson szolgáltatva.

A levelíró tehát nem olvasta el figyelmesen az idézést, s kálváriája ebből adódott. Mindezeket azzal egészítem ki, hogy a szűrésben közreműködő szervek tevékenységét nem öncélú, valamennyiünk érdekét szolgálja.”

Ugyanerre az észrevételre kaptunk választ a megyei Tüdőgondozó Intézet vezető főorvosától, dr. Szegedy Gusztáv-tól is.

„Bencze Jánosnének igaz volt, hogy munkahelyén, Debrecenben jelentkezett tüdőszűrésre. A tévedés részéről az volt, hogy az erről kapott igazolást a tanácshoz nem juttatta el. Így a tanács helyesen járt el, amikor ismételtén beidézte, nem lévén tudomá-

A Hajdú-bihari Napló február 24-i számában, a Tönkretett díszcserjék című cikkünkben azt tette szóvá egyik levelírónk, hogy Debrecenben, a régi Vigadóval szemközti parkban a földmunkát végző vállalat figyelmen kívül hagyta az ott levő növényeket részben tönkretette. A panaszra a Debreceni Víznyelvi és Gyógyfürdő Vállalattól kaptunk választ.

„E témában vizsgálatot folytatunk, és megállapítottuk, hogy a gyógyfürdő fejlesztésével kapcsolatos csatornaépítési elvétel a kritika. A csatornaépítés előtt építésvizsgálataink megállapították, hogy a munkavégzés során két fát ki kell vágni. Ennek elkerülése végett módosítottuk a csatorna nyomvonalát, így az a bokrok védelmét nem lehet teljesen biztosítani. Amennyiben a nagy mennyiségű földet a szűk helyről el-

szállítjuk, úgy a szállítójárművek a növényzetben még nagyobb kárt okozhattak volna. A kismérvű károkozással szemben nagyobb, mintegy százezer forintost többelteként keletkezett volna. A cserjék áttelepítésére a 60—70 centiméteres faigy miatt nem kerülhetett sor.

A föld visszatöltése a parkban megtörtént. A park helyreállítására intézkedtünk, s a cserjék visszajuttatását elvégeztük.”

A PANASZT KIVIZSGÁLTÁK
Az észrevétel jogos

Lapunk február 28-i számában Arusítás sárban, vízben című cikkünkben kifogásoltuk a debreceni zsigibon uralkodó helyzetet. Panaszunkat a városi tanács vb piaci kirendelési kévizsgálta, s a következőket válaszolta Nyíri Jenő kirendeltségvezető:

„Valóban méltatlan körülmények között kell az ott megjelölt vásárlóknak járulékat és az árusítóknak portékákat eladni, különösen ilyen szélsőséges, csapadékos tél során, mint az ide volt, de elmondhatjuk ezt nyáron is, amikor igen nagy por van az ócskapiacban. Mi ennek a piaci területnek a jelentőségét — mint üzembentartók — nem kicsinyeljük le, és minden évben tereparitást végzünk. Ez történt az elmúlt év őszén, amikor a Kálvin téri építkezésekről több száz köbméter jó minőségű földet, majd salakot hordtunk ide. A salakkal való további töltés — éppúgy, mint az utak sózása — gondot és problémát okoz, mert figyelembe kell vennünk az ott levő fák védelmét, melyek a későbbiekben a vásárlók és az eladók védelmét szolgálják. A figyelem és a törődés véleményünk szerint ma sem kisebb — a lehetőségeinkhez mérten — mint korábban, hiszen a városi tanács e piac kulturáltabbá tételére közel egymillió forintot adott. Ugyanakkor tájékoztatni szeretném a szerkesztőseget és az olvasókat, hogy az ócskapiac és az állatvásár területe — az évente történő feltöltések ellenére — továbbra sem lesz tökéletes. Ennek az oka nem a „nemtörődömség” vagy a „hanyagosság”. Nem is megmagyarázás diktálja, de tudnunk kell azt, hogy a piaci területek jóval alacsonyabb szinten vannak, mint az ezt körülvevő vállalatok telephelyei. Ez azt jelenti, hogy a piac területére hullott csapadék mellett a talajvíz is ide húzódik. Így a víz elszívódása innen sokkal lassabban és hosszabb ideig tart.

Felvetődik a kérdés, miért nem törődünk ezzel, s ha mindezt tudjuk, miért történnik itt méltatlan körülmények között az árusítás? Miért töltögetjük a területet, hiszen nem ez a megnyugtató megoldás. A tanács vezetői és az illetékes szakigazgatási szervek ismerik a körülményeket. A végleges megoldás a Vágóhid utca csatornázásának hiánya miatt húzódik. A víz elvezetése ugyanis megnyugtató módon csak így lehetséges, s ezután lehetne e területen a portalanítást elvégezni, ami a piaci területet kulturáltabbá tenné.

Mindettől függetlenül — adig is, míg erre lehetőség nyílik — igyekszünk mindent elkövetni azért, hogy a vásárlók és az eladók jobb körülmények között árusítsanak, illetve közlekedjenek.”

AZ ALK

Felhívás tételéről áprilisában Me gyön, az olvasás galmazandó. Az tani községi ké alapításának hus dülője volt, az ő nem vagyunk o írónké a felism a kellenél ke gatulunk könyveke A nemes ne mozgalom lett, k suta-furcsa. „Ol elnevezéssel, az kára, határozott lölve az elérendő rekvé: értelmét ső népért”. Az replet vállaló után a népfon be az ügyet, és kapcsolódott ho az úttörő-zovets számos más társ vezet, eltelt egy Sokszor leirt len eredményes gondokkal. született a köz és az országgyüle közművelődési

Me

E munkabizot töl. Arató Atti volt min töpren vatalból is a kó vá szegődött k könyvtárosoknak lódes szakemb utóbbi évek tapa rint ugyanis aláb olvasó népért” m dulate, fakult ak színűsege, megcs vasási kedv. M kor — az érintett deti értetlensége az akció meg tu a társadalom sz és minden tömeg fórumon helyet vasás népszerűs ső néppé válás t — a kivülről é ték talán — lan deklódés, és m revedtek volna a formák is, amel szerűségükkel v ak. Sok helyen a rok központi hé szorult a könyv,

Kisközös

Itt kell rámut a jelenségre is, a tebb említett fo egidőben kialak lódesi intézmény zó kisközössége Azokról az azons i kör, hasonló é lalkozás, kedv egyeb sajátossá szerveződő csopor lyekkel jobban e bizonyos közműv kat, mint a sokak gató, ám az egy aktivizáló nagy nyekkel. „Az ő mozgalommal, hivatervetűk t rint a hajdani falusi irodalmi művelődő társas mányait szeretn A művelődő kis szakkörökre, m portokra és kó bokra elsősorb szándékkal figye kiaknazzák me hogy a könyvtár sáshoz kössék ő könyvek nélkü ismerterező sem képzeltető Megkökázatót gondolat ez ser már 1978-ban, második országo sán is), figyelm azért méltó, mer lentőséget tula annak a bonyo rendszernek és sadalmi motívó nélkül nehéz olv

Az

Van mit oku latokból. Ne ké mozgalom — ne emúltal számos k demét — al mindmáig nem nyitásképp egye so-llítás: 1973-ba s több kötetet é 1979-ben. Nem y minden reprez csalóka kissé, azonban kétségt

Rendeletekről röviden

sának szabályozásáról. (Megjelent a Magyar Közlöny 1981. évi 13. számában.)

A rendelet hatálya kiterjed a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetek, mezőgazdasági szak- szövetkezetek tagsági, illetve munkaviszonyban foglalkoztatott dolgozóira. A szövetkezett dolgozóinak a belső szabályzatban megállapított munkaidéje az alaptevékenységben és az ehhez kapcsolódó tevékenységben túlórával együtt legfeljebb évi 3000 óra, az ipari tevékenységben pedig túlóra nélkül évi 2500 óra lehet.

A Munkaügyi Minisztérium közleménye a saját gépjárműnek belső hivatals kiküldetés (kúlszolgálat) alkalmával történő használata esetén elszámoltatási díjak 1981. február 1. napjával kezdődően a következők: személygépkocsi használat esetén 3,50 forint kilométerenként, saját motorkerékpár használat esetén 125 köbc centiméteres hengerűrtarta-

lomig 80 fillért, 125 köbc centiméternél nagyobb hengerűrtartalomnál 1 forint kilométerenként.

2. A saját gépjárművet használó részére az 1981. február 1-ét megelőző időszakban megállapított átalányokat a keretek újonnan történő meghatározása után felül kell vizsgálni, és újra meg kell állapítani.

3. Az egyes magasabb vezető állású dolgozók utazási költségterítéséről szóló 9/1980. (IV. 4.) KPM—MÜM—PM számú együttes rendelet 6. §-a, valamint a 8. §-ának végrehajtásával kapcsolatban — tekintettel az 1. pontban foglalt térítési díj egykötő változására — az érdekeltek részére az utazási költségterítést időarányosan fel kell emelni.

4. 1981. február 1. napjával a saját gépjárműnek belső hivatals kiküldetés (kúlszolgálat) alkalmával történő használata esetén elszámoltatási díj mértékéről szóló közlemény (Mü. K. 1980. évi 7. sz.) nem alkalmazható.

Léptékváltás az olvasómozgalomban

AZ ALKALOMSZERŰSÉGTŐL A FOLYAMATOSSÁGIG

Felhívás tételét közzé 1969. áprilisában Mezőszentgyörgyön, az olvasás ügyét szorgalmazandó. Az ürügy az ottani községi könyvtár megújításának huszadik évfordulója volt, az ok pedig, hogy nem vagyunk olvasó nép — írónké a felismerés —, hogy a kellenél kevesebbet forgatunk könyveket.

A nemes nekibuzdulásból mozgalom lett, kezdetben a suta-furcsa „Olvasó népet” elnevezéssel, aztán, nagysokára, határozott névelővel, jelölve az elérendő célt és a törekvése értelmét is: „Az olvasó népet”. Az apostoli szerepet vállaló Irószövetség után a népfront vette kezébe az ügyet, és miközben kapcsolódott hozzája a TIT, az úttörőszövetség, a TOT és számos más társadalmi szervezet, eltelt egy évtized.

Sokszor leirtuk már, milyen eredményekkel és újabb gondokkal. Párhatározat született a közművelődésről és az országgyűlés elfogadta a közművelődési törvényt, lét-

rejött az olvasótábori mozgalom, gyermekirodalmi folyóirat jelent meg, gyarapodtak a iskolakönyvtárak és a többi: és a többi. Zavarba jönnék, ha most összegzését várná tőlem az olvasó. Hiszen polcomon is több kötetet sorolt már egymás mellé a tárgykör iránti érdeklődés: szakkiadványokon és országos tanácskozási jegyzőkönyvein kívül 1973-ban már „Az olvasó népet” mozgalom ajánló bibliográfiáját, egyikét éve pedig folyóiratát is.

A folyóirat legújabb számában, az 1981. februári Olvasó Népből tejedelmes felhívást vezetett tétel közzé a mozgalom ügynevezett kisközösségi munkacsoportja. Módszertani útmutatókat, vitára serkentőket szánták megfogalmazni ezt a hűz gépelő oldalt, amelynek tartalmát Debrecenben is megvitatták a napokban tartott ülésükön a Hazafia, Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottság mellett működő Könyvbarát Munkabizottság tagjai.

ja, Molnár Zoltán író is megerősítette —, hogy „Az olvasó népet” mozgalomban léptékváltásra van szükség.

Léptékváltásra, amely nagyobb figyelmet szentel közművelődésünk sajátos, a szervezett oktatásra épülő értékrendjének. Szemléltetésre, hogy ne kampányfeladatok és ne könyvtárosok kizárólagos gondjainak tekintsük azt, ami végül is nemzedékek sorsát meghatározó és alakító beszétszadalmi ügy.

Azt halljuk: kisközösségeket a könyvtárakba, mert bár a könyvtárral az egyen kerül kapcsolatba, de olvasásra, önművelődésre a közösség ösztönöz. Azt is halljuk ugyanakkor, hogy a könyvtárak máris kint vannak önmaguktól, és a kevés pénz határt szab fejlesztésüknek.

Tudvalevő, hogy a könyvtáraknak első sorban az információs, tájékoztató szerepe nőtt meg, és hogy a szakirodalom iránt megnyilvánuló érdeklődés aggasztó mértékben fölülmúlja a szépirodalom keresettségét. Szükség lenne tehát a könyvtári hálózat párhuzamosan működő intézményeiben az állomány és a szolgáltatások integrálására, az együttműködés javítására. Azt is mondogatják viszont, hogy pénz és hozzáértő szakembergárda nélkül a fejlődésnek ez az útja sem járható sokáig. Az átszervezés nem küszöbölheti ki az állománygyarapítást nehézségeit, a hivatásteret nem feledtetheti a képzés gondjait.

Honnan hirtelenjében ennyire ellentmondás, mikor a megelőknek felét nem említettem? Meglehet, az összegzés tömörsége néhol sarkításhoz vezetett, szándékom azonban nem ez. Hanem jelzések azoknak a törekvéseknek és gondoknak, amelyeket országos vitára bocsátottak a népfrontbizottságok is.

Juhani Nagy János

Az erőfeszítés nem csökkenhet!

HOZZÁSZÓLÁS A NAPLÓ CIKKÉHEZ

A napokban Nagy Imre, a Magyar Görüléscsapat Művek Oktatási Osztályának vezetője szöveghez ahhoz a cikkhez, amely a Napló karácsonyi számában jelent meg Bakó Endre tollából *Az erőfeszítés nem csökkenhet — Válságban a felnőttoktatás!* címmel. A hozzászólás bizonyította, hogy bár a nyolc osztály általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, esetleg több műszakban dolgozó emberek beiskolázása és tanítása nem egyszerű feladat, azért a tervszerűség és az összefogás meg kell hogy hozza a maga eredményét.

Erről számolhatunk be mi is a magunk területéről. Emlékeztetnék rá, hogy a párt oktatáspolitikai és közművelődési határozatát követően a Vasutasok Szakszervezetének elnöksége 1977 júniusában megtárgyalta az állami felnőttoktatás helyzetét, és átfogó határozatot hozott a további feladatok végrehajtására. Az elnökség megerősítéssel, hogy a felnőttoktatás mint oktatási és közművelődési forma változatlanul kiemelkedő jelentőségű, a hiányos alapműveltség pótlásának a leghasznosabb formája. Miközben a dolgozók az oktatás során pótolják fogyatékos általános műveltségüket, vele párhuzamosan újabb művelődési igény formálódik bennük.

Kedvező fordulat

A területi szakszervezeti bizottság konkrét intézkedéseket hozott, aminek következtében az utóbbi években több szolgálati helyen kedvező fordulat következett be a felnőttoktatásban. Kétségtelen tény, hogy nem könnyű a nyolcosztályú általános iskolai végzettséggel nem rendelkező dolgozókat az iskolapadba ültetni, hiszen a több műszak, a bejárás nehezíti a szervező munkát. Útközben bizony sokan elmaradnak, ami arra int, hogy nem elégséges eljutni a szervezésig, a tanítás megkezdéséig, azon túl is figyelemmel kell követni a dolgozók helytállását.

A felnőttoktatásban elért eredményeket a folyamatosan végzett felvilágosító munkának és a körülményekhez jobban igazodó, újszerű és hatékonyabb szervezési módszereknek tulajdonítjuk.

A személyre szóló, meggyőző agitációs munkában részt vesznek a szakszervezeti bizalmiak és a tisztviselők. Ebben a szervezőmunkában példamutató és követésre méltó tevékenységet fejtett ki a deb-

receni MÁV Pályafenntartási Főnökség művelődési bizottsága és aktívahálózata. Negyvenkét nyolcosztályú általános iskolai végzettséggel nem rendelkező dolgozóval beszélgettek el, a szakvonal érdekeit is figyelembe véve. A dolgozók vállalták a hiányzó osztályok elvégzését.

A főnökség gazdasági vezetősége messzemenő lehetőséget biztosított a szervező munka elvégzésére, továbbá technikai és személyi téren is segítséget adott a dolgozóknak a vizsgára való felkészülésükhöz. E segítségadáshoz csatlakozott a Hajdúsámsoni Általános Iskola tanterületi is. A kollektíva szabad idejét feláldozva az „Egy üzem — egy iskola” mozgalom keretében vállalta a hiányos iskolai végzettségű dolgozók felkészítését. A főnökség gondoskodott arról, hogy külön konzultációt tartsanak a tanuló dolgozóknak matematikából, kémiából, fizikából, magyarból, történelemből és földrajzból.

Harmincóten sikeresen vizsgáztak

A jól összehangolt együttműködés eredményeként 1981. február 20-án 35 pályamunkás tett sikeres vizsgát a Hajdúsámsoni Általános Iskolában. A nyolcosztályú általános iskolai végzettséget megszerzett dolgozókat Lazányi Sándor, a szolgálati főnökség vezetője a vizsga után béremelésben részesítette.

Még egyszer hangsúlyozom, a sikeres vizsgák hosszú út vezetett. Negyvenen vállalták a tanulást. A hallgatók a környező községekkel járnak be. Sikeres vizsgájuk után méltán kaptak dicséretet Juhász Bélától, a debreceni járási hivatal művelődési osztályának vezetőjétől, a vizsgabizottság elnökétől, Volosinovszki Jánostól, a vasutas területi szakszervezeti bizottság titkáráról és Donka Józseftől, az üzemi művelődési bizottság titkáráról, hiszen a mindennapi nehéz fizikai munka mellett kellett helytállniuk. Erről akkor sem szabad megfeledkezni, ha a segítségnyújtás körülmérintő volt.

Kocsis Gyula, a Vasutasok Szakszervezete területi bizottsága kulturális, agitációs és sportbizottságának vezetője

Megcsappant a lendület

E munkabizottság elnökétől, Arató Attilától tudom, volt min töprengeniük a hivatalból is a könyv barátai-vá szegődött irástudóknak, könyvtárosoknak, a közművelődés szakembereinek. Az utóbbi évek tapasztalatai szerint ugyanis alábbhagyott az „Az olvasó népet” mozgalom lendülete, fakult akcióinak sokszínűsége, megcsappant az olvasási kedv. Meghirdetések — az érintett szervek kezdeti értetlensége után — ez az akció meg tudta mozgatni a társadalom széles rétegeit, és minden tömegtájékoztató fórumon helyet kapott az olvasás népszerűsítése, az olvasó néppé válás ügye. Aztán — a kivülről észre sem vették talán — lanyhult az érdeklődés, és mintha megmerevedtek volna azok az új formák is, amelyek épp újszerűséggel voltak vonzóak. Sok helyen az olvasótáborok központi helyéről is kiszorult a könyv, és ezek a

nyári hetek egyre inkább mint kulturális töltésű napközis táborok adnak élményt az általános iskolásoknak.

De ne szükítsük le a kört! A gazdasági feltételek kedvezőtlen alakulását megsínylente a könyvtárügy is. A hálózat kölcsönzöhelyeire kiakasztható a „Megtelt” tábla, mert a változatlan négyzetméterszámú alapterületükre sem könyvből, sem olvasóból nem fér több. A kulturális kormányzat a könyvtárak elcsúsztatását hirtelen szorgalmazza ugyan az egyéb közművelődési létesítményekkel szemben, ez a prioritás azonban a hatodik öt éves tervben sem valósul meg mindenütt. Az elmúlt évek könyvtermészt tekintve a kiadók sem büszkélkedhetnek túlzottan az igényes olvasmányok nagy bőségű megjelenítésével, még ha a szakkönyvek választékának és példányszámának növelésével érdemekre tettek is szert.

Kisközösségeket a könyvtárakba!

Itt kell rámutatnunk arra a jelenségre is, amely a fentebb említett folyamatokkal egyidőben kialakult. A művelődési intézmények különböző kisközösségeiről van szó. Azokról az azonos érdeklődési kör, hasonló életkor, foglalkozás, kedvtelés vagy egyéb sajátosság alapján szerveződő csoportokról, amelyekkel jobban el lehet érni bizonyos közművelődési célokat, mint a sokakat megmozgató, ám az egyént kevésbé aktivizáló nagy rendezvényekkel. „Az olvasó népet” mozgalommal törődők felhívástervezték tanúsága szerint a hajdani olvasókörök, falusi irodalmi közösségek, művelődő társaságok hagyományait szeretnék felújítani. A művelődő kisközösségekre, szakkörökre, művészeti csoportokra és könyvbarátklubokra elsősorban azzal a szándékkal figyeltek föl, hogy kiaknázzák meglétüket, és hogy a könyvtárhoz, az olvasáshoz kössék őket. Hiszen könyvek nélkül semmilyen ismeretszerző tevékenység sem képzelhető el.

Megkockáztatom: nem új gondolat ez sem (elhangzott már 1978-ban, a mozgalom második országos tanácskozásán is), figyelünk inkább az igényeket. Az adminisztratív mozzanatokra szorítókozó szervezés, a látványos olvasótoborzás nem nevel könyvbarátát senkit — ezt a múlt évekre tapasztalatai is igazolják.

Az a bizonyos értékrend

Van mit okólni a tapasztalatokból. Ne kezdjük: a mozgalom — nem számítva ezúttal számos kétségtelen érdemét — alapvető célját mindmáig nem érte el. Bizonyításképp egyetlen összehasonlítás: 1973-ban több olvasó több kötetet olvasott, mint 1979-ben. Nem vitatom, hogy minden reprezentatív adat csalóka kissé, a tendencia azonban kétségtelen, és a to-

vábbgondolás ismét eszünkbe juttatja a könyvtárügy gondjait is. Mi csapolja meg az olvasó kedvet a kölcsönzés intenzitását? Külön cikk témája. Mit lehet ellene tenni? Évekre szívós munkát adó feladat. Az azonban kétségtelen — és ezt a minap lezajlott debreceni vitán az Irószövetség titkára, Fábian Zoltán és a kiáltványtervezet megfogalmazó munkacsoport tag-

KÉZ ÉS KŐ

Kovács Ferenc szobrászművész kiállításáról

A kő a természetben súlyos tömegű, szervesetlen, rideg anyag. Szinte érzéketlen az időre, hisz évszázadok-ezredek alig tudnak rajta valami kis változást előidézni. Csak az erózió, a víz, a nyomás alakítja: s ez mind túl van az emberi mértéken.

Az ember kilépve az idő káoszából és maga köré rendezve az időt, először nem is próbálkozott a kővel. Fával, csonttal hamarabb elérte egyszerű céljait. Ezek viszont puha anyagok, napok alatt elkopnak. Az első igazi szerszám, ami akár a gyermekekre is átörökíthető volt, az a kőkorszakban született. S aztán már nincs megállás, emberi jelek, szimbólumok, a gondolat szerzsámai is kőből készültek. Piramisok, szobrok: a forma átlényegítette a követ, s a kő meghihlette újra és újra az ember szemét és kezét.

A természet rejtett arca századunkban végleg kesztyűt dobott nemcsak a tudósok, a művészek elé is. Felvették, és a szobrászok új látásmóddal léptek a kőhöz, hogy kibontsák valódi formáit, igazi szépségét. Ezt az utat — dilemmának is nevezhetjük — sok mai művész ismét végigjárja: először saját formáit, alakjait látja bele a kőbe, és megteremt azokat, később viszont hagyja a követ élni. Kovács Ferenc kétszeres Munkácsy-díjas szobrász alkotói korszakának elején alakokat formázott, de a hatvanas évek közepétől „újra” felfedezte anyagát, amivel dolgozik, a követ. Ugy is fogalmazhatunk, hogy egyúttal önmaga felé is tett egy lépést, hogy ne könnyen ajkára (és kezére) toluoló mondatokat, jelszavakat faragjon bele a kőbe, hanem a belső beszéd (szó) és érzést még egyetlen aktusban tartalmazó világát érezze és éreztesse meg a kőben.

Örülhetünk ennek a (minden művész pályáján) merész lépésnek: látva itt az Egye-

SIKLÓSI SZÜRKE II. (Fotó: Hapák József)

tem Galériában Kovács Ferenc munkáit, teljes mértékig igazat kell neki adnunk. Teljesebb látványvilágot tárhat elének így, szabadabb az alkotó, és többet kap a néző.

Nézzük meg például a kantavári fekete mészkőből készült munkáit! A bársonyos fekete, sima hajlatok olyan bensőséges hangulatot árasztanak, hogy nehéz megállni, végig ne simítsuk a felületet. A fehér mikrofolycsák szeszélyes vonalai szinte grafikai hatásúak. Ahogy a fény sűrül, megvilágítja a kőtömböt, az majdnem elveszti a látványban a tömeget, súlyát. Könnyedé válik, mintha két-három kézműzduzzal röplőne csak a levegőben, hirtelen megszilárdulva. Ezzel a gesztussal a ritmus lendített a művész az időbe. Az időt a formával a kőbe rögzítette, mozdulatlan és mozgást egyszerre sugározza.

A szándék hasonló a „lamellás” művekben is. Ezeknek — Siklósi szürke I–II., Carrarai márvány I., II., III.

stb. — a lamelláknak a szerepe szintén az időtagolás, a ritmusadás. Mintha patakban csiszolt kavicsokat ragasztanánk élükkel egymás mellé — ennél persze többet érzékelhetnek ezek a művek. A törzs ilyen tagolásával egyszerre lehet megszakított és egybetartozást sugallni. A képen is látható Siklósi szürke II. című munka esetében tökéletes az érzéksaladás: a külső körvonallal érzékelhető tömeg, ha egyben, megmunkálhatóan állna ez a kötő, feltétlenül elbillentené a felső, felemelkedő részt. Viszont pontosan annyi anyag van belőle kibontva, hogy ebben az egyensúlyi helyzetben maradjon, a néző tekintetét felfelé irányítsa, ahogy az éleken és árnyékaikon lépeget.

Kovács Ferenc térplasztikai rendkívül vonzóak, merész, Szilágyi Gábor

Pont nélkül

Szabó SE-D. Kinizsi 2-1 (2-0)

Debrecen, DMVSC füves-pálya, 1200 néző, vezette Kőrödi. **Honvéd Szabó Lajos SE:** Ulbert — Homonnay, Dávid, Csorba, Talapa — Silye, Czinkora, Oláh — Fritsz (Máté, a szünetben, Belényesi, a 85. percben), Martinkovics, Benyó. — **D. Kinizsi:** Varga — Berki, Takács, Puskás, Vajda — Tóth F., Tózsér, Magyar — Szabó, Bodonyi (Zavacski, a 48. percben), Kacsur (Orenstein, a szünetben).

A Kinizsi kezdett, és rögtön mezőnyfölénybe került. A vendégek keményen védekeztek, és hosszú, pontos indításokkal válaszoltak. Az első komolyabb támadásuk góllal végződött (a 14. percben): Talapa a bal oldalon kiugratta Oláh, aki átjárt-szotta Berkét, 14 méterről lött és a labda a vetődő Varga hasa alatt került a kapuba. 1-0. A gól után a Kinizsi még nagyobb erőbedobással támadott — Berké 18 méterről a kapu mellé csavarta a labdát, majd Kacsur lött tiz méterről, de a kifutó kapuz kiütötte a labdát, a 25. percben Szabó jó átadását

A labdarúgó NB II keleti csoportjában szereplő három hajdú-bihari csapat vasárnapi szereplése nem kezeztél fel dicsosegtáblára: egyetlen pontot sem tudtak szerezni. A D. Kinizsi a szép győngyösi győzelme után Debrecenben maradt alul a Honvéd Szabó Lajos SE csapatával szemben, a D. Universitas úgy kapott ki az újonc Karcagtól, hogy egyetlen gólt sem tudott elérni, míg a Hajdúbüszörmény ismét vereséget szenvedett az ezúttal gyenge játékot nyújtó, élvonalos Ózdtól.

Bodonyi góllal kecsegtető helyzetben rosszul vette át. A nagy fölény, a kimaradt helyzetek megbosszulták magukat. A 36. percben Benyó átjárt-szotta Puskást és Takácsot, majd 12 méterről megcélozta a bal alsó sarkot és oda is talált. 2-0. A féldő befeczezése előtt Tózsér két óriási helyzetet kihagyott: a 41. percben nyolc méterről helyezés helyett erősen rúgta a labdát, amely a keresztlécere vágódott (ezután Szabó lövésebe a védők beleléptek), a 44. percben Tóth F. pontos beadásából az ötösről egyből kapura bombázott, de Ulbert bravúrral szögletre mentett.

Fordulás után majd végig a vendégek térfelel folyt a játék. Az 55. percben Orenstein sárgalapos figyelmeztetésben részesült, három perc múlva Homonnay is. A 63. percben Orenstein gólját előbb megítélte a játékvezető, de partbíró jelzésére — visszarántás miatt intett — ítéletét visszavonta. A Kinizsi fölényt sok szögletűgás is jellemezte. A 82. percben Zavacski erős lövést elcsíp-

te Ulbert, majd Puskás három lépéssről a kapust találta telibe. A 88. percben Ulbert elhúzta a kitörő Orenstein lábát. 11-es! A büntetőt Ulbert kiütötte, de Kőrödi ismételtetett, mert az elrúgás előtt Czizkora belépett. Szabó másodikra is a bal sarokba helyezte a labdát, Ulbert beleütött, de így is a hálóban kötött ki a labda. 2-1.

Hiába támadta majd végig a kilencven perces D. Kinizsi, a jó erőben levő, keményen és takikusan játszó vendégszapatól vereséget szenvedett. A Debreceni Szabó L. SE jól sürítette védelmét, hosszú, pontos átadásokkal teremtett veszélyt — igaz nem sokszor — a debreceniek kapujára. Helyzetet ki is használta, míg a debreceniek a jobbnál jobb helyzetekben is hibáztak. Persze ebben közrejátszott Ulbert, aki kitűnő formában védte kapuját. A győztes csapatból Ulbert a mezőny legjobbjának bizonyult, rajta kívül Csorba (5), Benyó (8) és Czizkora (11) nyújtott átlagon felüli teljesítményt. A Kinizsiből — a csapat sokszor korszerűtlenül, rövid adogatásokkal játszott, a lövésdumáikkal is baj volt — elsősorban Szabó dicserhető és Vajda, valamint Takács.

F. K.

Ózd-H. Bocskai 1-0 (1-0)

Hajdúbüszörmény, 800 néző, vezette dr. Botka. **Ózdi Kohász:** Fekete — Pribék, Szilágyi, Sipos, Madarász — Ligeti, Bakos, Stanev — Tóth (Bacskai I., 58. perc), Utassy, Dudás. — **Hajdúbüszörményi Bocskai:** Lovas — Nagy, Lipók, Kiss A., Kapusi — Burai (Andorkó, 62. perc), Herczeg, Sütő — Papp, Vaszilko, Bezzeg.

Nemcsak a nagyszerű tavaszi idő, de az NB I-be pályázó borsodi együttes vendégjátékának ténye is sok szurkolót kicsalt a Bocskai sporttelepére, s a nézők kicsit reménykedtek abban, hogy a Hajdúbüszörmény (most már felszabadult) megszorogtatja a listavezető Kohászt. Ünnepi hangulatban kezdődött a találkozó: a büszörményi vezetők a 375. NB II-es bajnoki mérkőzésén szereplő Lipók Lajost köszöntötték. A kitűnő hátvéd több mint egy évtizedet töltött a DVSC-ben, játszott a DMVSC NB I-es csapatában, nyáron pedig a hajdúváros-

ba igazolták, hogy itt folytassa pályafutását.

Ugy tűnt, hogy igazuk lesz a Bocskai-sikerben bizó szurkolóknak: negyedórán át a hazai együttes támadott, az ózdiak csak elvtve jutottak át a felezővonalon. Ebben az időszakban Sütő helyzete és Kiss A. távoli bombája jelentette a góllal kecsegtető Bocskai-fölényt. A 20. percben mégis az Ózd jutott vezetéshöz. Egy baloldali akció végén Stanev Utassyhoz továbbított, aki középre adott, Ligeti elsodorta a labdát Sütő elé, s három méterről belsővel a kapu jobb oldalába lött. 1-0. A következő akció végén csaknem újabb gólt szerzett Ligeti: a labda azonban a baloldali belső kapufáról a mezőnybe pattant. A túlsó oldalon Vaszilko szölgója érdemel említést, a befeczezés azonban nem sikerült, a csatár tiz méterről rosszul célzott. Szünet után, az 59. percben Stanev ballábával lövése Lovas kezéből kiperdült, a büszörményiek sze-

rencésjére azonban a gólhelyzetben levő Dudás nem tudta hálóba fejlni a labdát. A 75. percben Papp előző szölgőből küldött lövést öklözte ki Fekete. A hajrában Vaszilko szemfűlése eredményezett csaknem Bocskai-gólt: előbb egy rossz hazaadást igyekezett megkaparintani, a 85. percben pedig Bezzeg csúsztatott fejeséről késett le egy hajszálnival.

Mindkét szurkolótábor csalódott volt a mérkőzés követően. Az ózdi azért, mert a Kohász bajnokjelöltihez méltatlan, nagyon gyenge játékkal rukkolt ki. Büszörményben, a hazai nézők pedig azért, mert a Bocskai ennek ellenére sem tudott pontot szerezni. A Bocskai játékból hiányzott a tervszerűség, nem volt irányító, karmester. A csapatból egyedül a jubiláns Lipók nyújtott kiemelkedő teljesítményt, bár nem lehet különösebb panasz a közvetlen védelemben sem. Annál inkább kifogásolható a támadók játéka. A vendég együttesből Ligeti és Dudás teljesítménye emelkedett az átlag fölé.

A. S.

Karcag-DUSE 2-0 (1-0)

Karcag, 1400 néző, vezette Mester. **Karcag:** Kocsis — Debreczeni, Tüdös, Erdei, Varga — Szabó II., Hernádi, Antal — Petró, Tassi, Herbály (Halász, a 86. percben). — **DUSE:** Mező — Szabolcsi, Király, Kiss, Pistár — Fidler, Mohácsi (Deák, a 63. percben), Lakatos — Varga, Balta, Kincses (Zsuppos, a 83. percben).

Még három perc sem telt el, amikor már a DUSE hálójába került a labda, Szabó II. a jobb oldalon vezetett támadást, átadásába Pistár szerencsésen lépett bele, a labda a 16-oson álló Herbályhoz került, aki kapura húzott és a kifutó Mező mellett a hálóba lött. 1-0. A hazaiak megpróbálták összeroppantani a meglepett vendégeket, de gólt nem sikerült elérniük. Magára talált a DUSE, sőt a 11. percben egyenlített voltna, Lakatos azonban 12 méterről a tehetetlen kapus mellett ellőtte a labdát, de az elkerülte a kaput (nagy helyzet volt). Sok apró szabálytalanság, pontatlan átadás, kapu előtti bizonytalanság jellemezte mindkét csapat játékát. A 32. percben Király ünt meg a csatárok tehetetlenségét, már három védőt is túljutott, amikor felvágta a kaputól 20 méterre. A szabadrúgást Lakatos végezte el, lövése a sorfalon irányt változtatott, de a jobb alsó sarok felé tartó labdát biztosan fogta meg Kocsis.

Három perccel később a debreceni kapu került ismét veszélybe, a bizonytalankodó védők között Mező a 16-osig kifutva tisztázott. A 43. percben újra vert helyzetbe került a debreceni védelem. Szabó II. pontos átadását Petró szabadon vehette át a 16-oson belül, lövés helyett azonban hátrafelé gurította a labdát és odalet a kínálózó helyzet. A féldő utolsó eseményét Szabolcsi 22 méteres jól eltalált szabadrúgása jelentette, a labda a sorfalon megpattant és az oldalhálóban kötött ki.

A második féldő sem kezdődött jól a debreceniek számára. A 46. percben az egymás várába debreceni védők gyűrűjéből Petró ellopta a labdát, Tassihoz továbbított, aki a kapujából kimozduló Mező mellett a bal alsó sarokba gurította a labdát. 2-0. Ezután a DUSE átvette a játék irányítását. Az 54. percben egy kapu előtti kavargódás után Szabolcsi 16 méterről kapura fejt, de Kocsis elhúzta a labdát. A másik oldalon Petró 10 méteres lövésebe vetődött bele Mező. Egyre inkább beszorultak kapujuk elé a hazaiak. A 70. percben Fidler átadására Lakatos robbant be, de lövése messze elkerülte a kaput. A 82. percben szabadrúgáshoz jutottak a debreceniek. Lakatos ügyesen áttemelte a sorfal fölé a labdát a befutó Szabolcsi elé,

akinek lövést védte Kocsis. A 89. percben Fidler 18 méteres lövésebe a hazai védők belevetődtek.

Közepes színvonalú mérkőzésen a lelkesebb csapat győzött. A mérkőzés nagy részében a DUSE irányította a játékot, főleg az utolsó gólképtelen támadás miatt nem tudta gólokra váltani. Elég volt két védelmi hiba, amit a harcias karcagi csatárok ki is használtak, és ezzel otthon tudták tartani a számukra igen fontos két bajnoki pontot. A hazai csapatból Kocsis, Erdei és Petró játéka, a debreceniek közül pedig Kiss és Lakatos teljesítménye érdemel kiemlést.

Mészáros István

További eredmények:
Eger—Nagybányon 1-1 (1-0), STC—Papp SE 0-0, MVSC—Kazincbarcika 2-1 (0-1), Hódmezővásárhely—Szolnok 4-3 (1-2), Gyula—Gyöngyös 3-2 (1-0), Borsodi Volán—Szarvas 1-1 (1-1), Asztalos SE—Lehel 2-0 (1-0).

A CSOPORT ÁLLÁSA

1. Ózd	25	17	4	42-15	38
2. Gyöngyös	25	13	6	33-22	32
3. STC	25	12	6	38-24	30
4. Gyula	25	10	5	33-26	29
5. Asztalos SE	25	11	7	35-28	29
6. MVSC	25	12	9	42-38	28
7. Eger	25	11	6	33-31	28
8. HMSE	25	10	7	33-26	27
9. Papp SE	25	9	7	36-34	27
10. Szabó SE	25	9	8	28-22	26
11. Szolnok	25	6	10	40-41	24
12. D. Kinizsi	25	6	10	36-37	24
13. DUSE	25	7	10	29-26	23
14. Lehel SC	25	7	9	29-29	23
15. K-barcika	25	7	9	37-38	23
16. Szarvas	25	7	11	24-29	21
17. Borsodi V.	25	5	9	11-28-48	19
18. Karcag	25	7	14	23-46	18
19. N.-bányon	25	6	14	30-45	17
20. H. Bocskai	25	3	15	20-44	13

Megkérdeztük Szücs Istvánt

Nagyszerű formába lendült a tavaszi idény kezdetére Szücs István, a DMVSC kapuvédője. Szombaton Diósgyőröt gólkalászó lövések sorozatát sikerült hártania. Hétfőn délelőtt beszélgettünk a szombati mérkőzés tanulságairól.

— Érezte a mérkőzés előtt, hogy jó formában van?

— Igen, hiszen az utóbbi hetekben jól ment a védés, és azt hiszem, pontokat hoztam a csapatnak, és így feledtetni tudom most máris a gyengélkedésemet. Ebben nagy része van annak a bizalomnak, amit edzőmtől kaptam, akinek a hite nem ingobb meg bennem.

— Hogyan sikerült a 11-es hártania?

— A büntető megítélése után valamennyi DVTK-játékos megindult a felező vonal felé, senki sem akarta rugni a 11-es. Végül Borostyán állította le a labdát. Feledi Laci, aki korábban a Diósgyőr játékos volt, oda-futott hozzám, és azt mondta, a bal sarokba rúgja. Farkasszem néztünk egymással, és a lövés pillanatában balra vetődtem. Erős labda

volt, átsurgott alattam, de sikerült megkaparintanom.

— A második féldőben is volt bőven védendője?

— Fekete hosszú sarokba tartó lövést újjhegygel érttem el, Borostyán bal sarokba tartó nyolcméteres bombáját pedig reflex mozdulattal ütöttem szögletre. De talán a legizgalmasabb a 90. perc volt, Oláh 16 méteres szabadrúgása. Tulajdonképpen csak ekkor lélegeztem fel.

— Szerdán a Ferencvárosal mérkőzik a DMVSC. Melyik Ferencváros-csatártól tart leginkább?

— Úgy gondolom, az FTC játékosai meghatározó egyénisége Nyilasi. Tibi fejletéka hallatlan veszélyt je-

lent, átsurgott alattam, de sikerült megkaparintanom.

— Eddig ahányszor a Ferencváros ellen védtem, mindig vesztes csapat tagjaként kellett elhagynom a pályát. Érdekes, hogy így volt ez a VIDEOTON elleni szerepléseim alkalmával. Mikor Debrecenbe kerültem, a Vidi ellen megtört a jég. Miért ne lenne így a Fradi ellen is?

F. T.

AZ NB I ÁLLÁSA

1. Vasas	24	14	7	31-25	35
2. FTC	24	13	8	33-26	34
3. Bp. Honv.	24	13	6	45-25	32
4. Videoton	24	14	4	62-27	32
5. T.-bánya	24	10	9	35-23	29
6. B.-csaba	24	11	6	73-28	28
7. NTVSSC	24	9	6	22-18	27
8. DMVSC	24	6	9	24-23	24
9. U. Dózsa	24	7	10	42-24	24
10. PMSC	24	7	9	30-23	23
11. Volán SC	24	8	10	30-32	22
12. Csepel	24	6	9	27-26	21
13. Rába ETO	24	6	10	27-28	20
14. ZTE	24	4	12	39-46	20
15. DVTK	24	4	11	16-31	17
16. D.újv.	24	4	12	29-56	16
17. MTK-VM	24	3	12	20-40	15
18. Kaposvár	24	4	15	23-57	13

A vasárnap lejátszott labdarúgó NB I-es mérkőzések eredményei:

Csepel—ZTE 2-0 (1-0). Csepel, 3000 néző, vezette Pálvolgyi G.: Tulipán és Tóth. Az alacsony színvonalú találkozón a Csepel megerdeltelt győzött.

Tatabánya—Bp. Honvéd 2-2 (1-0). Tatabánya, 6000 néző, vezette Szávó, G.: Kovács és Nagy, illetve Bodonyi és Esterházy. A tatabányai két ízben is vezetett, Garabát a játékvezető kiállította. A tíz főre olvadott Honvéd mégis egyenlített tudott.

Dunaújváros—Kaposvár 1-1 (1-1). Dunaújváros, 4000 néző, vezette Tompa, G.: Fajkus, illetve Szlovák. Az alacsony színvonalú mérkőzésen a kaposváriak megerdeltelten szereztek pontot.

A Népsport által összeállított forduló válogatottjában a DMVSC labdarúgói közül Szücs I. az A-csapat kapujában, Menyhart a B-együttes középpályás sorában kapott helyet a Diósgyőrben nyújtott teljesítmény alapján.

A Belgiumban szereplő Bálint, Fazekas és Müller is meghívást kapott a magyar labdarúgó-válogatottba a március végi Austria Wien elleni budapesti barátságos találkozóra.

Totó

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 12. játékhetén négy darab 13 plusz 1 találatos szelvény akadt, a nyeresemény és jutalom összege egyenként 556 632 forint. A két darab 13 találatosra szelvényenként 371 088 forintot fizetnek. Tizenkét találat: 5518, tizenegy találat: 421, tíz találat: 89 forint.

A telitalálatos szelvény: 2, 1, 2, 1, x, x, x, x, x, 2, 2, 1, x, x.

SAKK

DUSE-Pécsi MSC 7,5:6,5

A sakk NB I. negyedik fordulójában a DUSE Debrecenben játszott bajnoki mérkőzést a PMSC-vel. A találkozó nagy küzdelmet hozott. A debreceniek végül hatórás küzdelem után megszerezték első győzelmüket.

Két gyors döntetlennel indult a találkozó, Fliep és Flesch, valamint Sikiósi és Boguszlavszkij osztozott meg a pontokon. A mérkőzés negyedik órájában vezetéshez jutott a DUSE. Borsavölgyi mintaszéri pozíciójatekkaik érvényesítette előnyét, majd Deák győzött elegáns kombinációval. Az 5. táblán dr. Kovács alulmaradt Kádár mesterrel szemben, majd Forgács játszmájában végződött döntetlenné élénk kombinációk után Koszorús ellen. Domokos fokozatosan játszotta túl ellenfelet, és szerzett egész pontot. Nagy küzdelmet hozott a Karsa, Kovács L. találkozó. A debreceni mester főlényben volt, azonban rosszul bonyolított és vereséget szenvedett. Ezután döntetlent ért el Tóth és Halász.

A hatodik órában még négy játszmában folyt a küzdelem. Balogh érvényesítette középpályájában szerzett előnyét, és győzelmet aratott. Bánfalvi izgal-

mas, nehéz veretű játszmában maradt alul Gyökös mesterrel szemben. Emődi nagy harcot vívott az első táblán Sax nemzetközi nagymesterrel. Állása sokáig egyenlőnek tűnt, végül azonban a nagymester felülkerekedett, és megnyerte a játszmát. 6,5:6,5-re alakult a találkozó állása, amikor Káman elegáns trükkkel becsapta ellenfelet, és megszerezte a debreceniek számára a győzelmet jelentő pontot.

A forduló további eredményei: MTK-VM—Törökvs 11,5:2,5, Bp. Spartacus—Vasas 9,5:3,5, Mészáros SE—BACSÉP 7,5:6,5, Statisztika—Volán 7:6 (1), KGM—Tipográfia 7:7.

Női I. osztályú mérkőzés: PMSC—DUSE 1,5:0,5. Miléne döntetlennel végzett, míg Baranyai vereséget szenvedett.

Szegedi VSE—D. Betű 7:4 (3). Szegeden lejátszott NB II-es sakkcsapatbajnoki mérkőzés. A debreceniek közül Möriz és Sallér győzött, Boguszlavszkij, Beniczik, Szárny és Pásku döntetlent ért el. Sőreghy, Aranyás, Kun, Lindi és Furo egy-egy vereséget szenvedett. Pál, Garami és Scheppel játszmája függőben maradt.

KÉZILABDA

VB-sorsolás MNK, vidékbajnokság: volt jobb...

Elkészült az 1982. évi férfi kézilabda-világbajnokság csoportbeosztása. Jövőre, február 23.—március 7. között az NSZK-ban négy csoportban rendezik a küzdelmeket. A selejtezőből a 3-3. továbbjutó, újabb csoportban ismét körmérkőzést vív, az egymás ellen korábban elért eredmények beszámításával.

A-csoport: Szovjetunió, NSZK, Csehszlovákia, ázsiai résztvevő. — **C-csoport:** NDK, Lengyelország, Svájc, ázsiai résztvevő. — **B-csoport:** Magyarország, Spanyolország, Svédország, afrikai résztvevő. — **D-csoport:** Románia, Jugoszlávia, Dánia, amerikai résztvevő. A selejtezők után az A- és C-, illetve a B- és D-csoport továbbjutói képeznek újabb csoportot.

Nem sok siker kísérte a debreceni kézilabda-együttesek tétlenségét: a DMVSC női együttese utolsó lett a vidékbajnokságon, s alig jobb a D. Dózsa mérlege, hiszen a belügyi

férfiak MNK-selejtező csoportjukban csupán a II. ligás Csepelt tudták megelőzni. Néhány héttel a bajnoki rajt előtt nem sok bizakodásra ad okot...

Női vidékbajnokság. Békéscsaba—DMVSC 25-17 (13-11). DMVSC: Teremi — Máthé, Vassné, Tóth R., Juhász, Kádárné, Szarvas. — Csepel: Pusztai, Balogh K., Bordás, Szilágyi, Antos. Gólok: Juhász 6, Kádárné 4, Szilágyi 2, Szarvas 2, Vassné 2 és Máthé.

Férfi MNK. Szegedi Volán—D. Dózsa 22-27 (15-12). A debreceniek közül Molnár 8, Korád 7, Lakatos 6 (1) gólt dobott. A szegedi együttes visszavágott a debreceni vereségért. A D. Dózsa a csoportküzdelmek során két győzelmet aratott: a Csepel és a Szeged ellen, mindkét mérkőzésen. A Debrecen. Az MNK döntőjében: Tatabánya—Elektromos, a harmadik helyért: Bp. Honvéd—Veszprém. Ez a négy együttes jövőre selejtező nélkül vehet részt a kupaküzdelmekben.

XXII. FORDULÓ

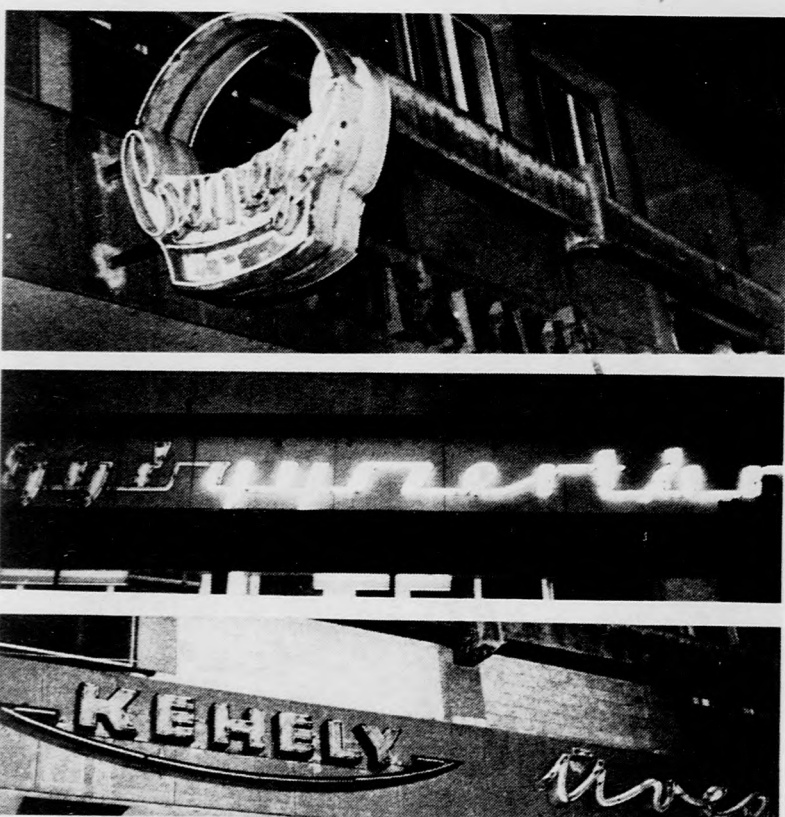
A megyei labdarúgó-bajnokságban a XXII. forduló kilenc mérkőzését játszották le vasárnap. Meglepetések: a Balmazújváros kikapott (1) Létavértesen, a Püspökladány Nádudvaron. A Hajdúszoboszló igen nehezen nyert a sereghajtó Csökmő ellen. A D. Volán biztosan győzött és átvette a vezetést. Eredmények:

Létavértes—Balmazújváros 1-0 (0-0), D. Volán—De-recse 3-0 (2-0), Hajdúnánás—Nagyráb 2-2 (1-1), Nádudvar—Püspökladány 2-0 (0-0), Nyíradony—Sár-erdűvári 1-0 (0-0), Hajdúszoboszló—Csökmő 1-0 (1-0), Hajdú Vasas—Berettyóújfalu 2-0 (1-0), Hajdúdorog—Újszentmargita 5-1 (2-0), Körösszegapáti—Báránd 0-0.

Kocsis Zoltán és Ránki Dezső zongoraestje

Csütörtökön este fél 8 órai kezdettel rendezi meg az Országos Filharmónia megyei kirendeltsége III. zongorabérelti hangversenyt Kocsis Zoltán és Ránki Dezső közreműködésével. Műsorukban Bartók-, Debussy- és Brahms-művek szerepelnek. A koncert eredetileg péntekre hirdették, de a két világhírű művész nagy elfoglaltsága miatt előre hozták csütörtökre. A zongoraest színhelye a Bartók Terem.

Szurja a szemünket!

Szurja a szemünket, hogy esténként Debrecen belvárosában a sötétség uralkodik, pontosabban a félig vagy teljesen kivilágítatlan neonok, amelyekből több mint húszat számoltunk meg, s amelyek feladata lenne az utca színesebb tételé, illetve hogy az üzletre, az árukra felhívják a figyelmet. Egyesek szerint takarékosági okokból nem világítanak, ami nem vall túlságosan logikus gondolkodásra. Hiszen egy átlagos méretű neofelirat 100-120 ezer forintba kerül, működéséig pedig esténként néhány forint.

Ha már vannak, világítaniuk kellene, mégpedig minden betűjüknek. (Fotó: Kalmár István)

Grafikai galéria nyílik Balmazújvároson

Szerdán, március 25-én délután öt órakor „Mai magyar grafikai galéria” néven új állandó kiállítás nyílik Balmazújvároson, a művelődési központban. A galériát a nemrég elhunyt Csóhány Kálmán, az újabb magyar grafikai művészet egyik kiemelkedő képviselője alapította balmazújvárosi sorozatának ajándékozásával. A gondolatot is ő vetette fel.

A program szerint megnyitót beszédet Gazda László, a megyei pártbizottság osztályvezetője mond. A kiállítást Józsa János grafikusművész és Böszörményi Szabó László, a Veres Péter Művelődési Központ igazgatója rendezte.

A berettyóújfalui városi-járás néprontbizottság vezetői koszorút helyeznek el Osváth Pál síremlékénél

Osváth Pálra emlékeztek

Százötven éve született Osváth Pál, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc főhadnagya, a kitűnő néprajzi író. Az évforduló alkalmából Biharkeresztesen a helyi néprontbizottság koszorúzási ünnepséget rendezett. Megemlékező beszédet dr. Dankó Imre, a megyei múzeumok igazgatója tartott.

Nyírmártonfalvi óvodások (Fotó Tar József)

Kulturális találkozó Berettyóújfaluban

A Hajdú-Bihar megyei Úttörőelnökség otthonintézmények szakbizottsága a berettyóújfalui gyermekvárosban rendezte meg a megyei nevelőotthonok kulturális találkozóját. Az óvodások és általános iskolások résztvevők versmondásban, éneklésben, népi táncban, hangszeres előadásban és színjátásban mérték össze tudásukat, és szórakoztatták a nagy létszámú érdeklődőt.

Az értékelés végeredményeként arany oklevelet kaptak Mocsár Károly bábjátékos (Berettyóújfalui); a hajdúnánási nevelőotthon népdalzólistái és citerásai; a komádi nevelőotthon énekkarja; a berettyóújfalui úttörő táncosport és kisdoboskórus. Ezüst oklevelet kaptak a Debreceni Gyengénlátók Al-

talános Iskolája, és Nevelőotthona színjátszói; Gyetvai Zsolt (berettyóújfalui gyermekváros); Nemes Júlia versmondó (debreceni Háman Kató Nevelőotthon); a téglási nevelőotthon bábosai; a berettyóújfalui gyermekváros kisdobos táncosportja és úttörőkórusa. Végül bronz oklevelet kaptak: Kovács János népdalzólista (Téglás); a nyírmártonfalvi nevelőotthon bábosai; a téglási nevelőotthon citerazenekara és a komádi nevelőotthon irodalmi színpada.

Minden résztvevő csapat egy-egy táskarádiót kapott ajándékba. A nevelőotthonok kulturális találkozója magas színvonalú tevékenységről tanúskodott.

AZ I. NEMZETKÖZI VETÉRÁN AUTÓ-MOTOR TALÁLKOZÓT AUGUSZTUS 20-22. KÖZÖTT RENDEZIK MEG DEBRECENBEN.

KÉPES SPORTTOMBOLA. Március 25-én a DMVSC-FTC labdarúgó-mérkőzésen a Képes Sport című lap tombolát rendez. A Debrecenben megvásárolt Képes Sport sorozatból lesz a sorsolást ez alapján rendezik meg. A lap a hírlapárusoknál, valamint a mérkőzésen a mozgórúgók vásárolható meg. A szerencsés nyertesek között értékes tárgyjutalmakat sorsolnak ki.

VITASOROZAT. A TIT demográfiai, szociológiai szakosztálya és a Debreceni Akadémiai Bizottság közgazdasági és szociológiai munkabizottsága Debrecen város fejlődésének aktuális problémáiról rendez vitasorozatot. Az első előadást Péli Árpádné, a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője tartja. A városfejlesztés és a közművelődési munka szervezése, különös tekintettel az új lakótelepekre címmel március 25-én 15 órakor az újkerti általános művelődési központ (Jerikó utca 17-21.) I. emeleti társalgójában.

A DIENES SZAKKÖZPISKOLA MAI RENDEZVÉNYE: A KÖLCSÉY MŰVELŐDÉSI KÖZPONT TÁNCTERMÉBEN 15 ÓRÁTÓL MŰVELTÉSI VETÉLKEDŐ, AZ IRINYI TEREMBEN PEDIG ZENEI VETÉLKEDŐ LESZ; A KONFERENCIA-TEREMBEN 16 ÓRAKOR MI IGY CSINÁLJUK! CÍMMEL A POLITIKAI VITAKÖR TART BEMUTATÓ FOGYASZTÓT.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI	TV
BALLAGÁS (magyar). Közreműködik az Edda együttes. Meteor 3. 1/6. Vig 1/10, 1/12.	BUDAPEST, 1. műsor 7.59 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05-10.55 Iskolatévé. 10.55-11.15 Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás (ism). 13.00-16.10 Iskolatévé. 15.00-16.10 Mindenki iskolája. 16.13 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 Csehszlovákia-Svájc válogatott labdarúgó-mérkőzés. 18.15 A repülő ausztráliai. Francia rövidfilm (ism.). 18.30 Pannon krónika. A pécsi körzeti stúdió műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Játék három percben. 20.05 Csendes Don. Szovjet filmsorozat, VI. rész (1957-58). 21.05 Stúdió '81. A Televízió kulturális hetlapja. 22.05 Kockázat. 22.35 Tv-híradó, 3.
MÜNCHHAUSEN BARÓ CSODALATOS KALANDJAI (francia rajz-játékfilm). Apolló 1/12, 2. Vig 1/3, 3. Vig mese 3.	BUDAPEST, 2. műsor 20.00 Műsorismertetés. 20.01-22.00 Téll falusi esték. Közben: Kb. 21.00 Tv-híradó, 2. 22.00-22.25 Testünk. XXVI/12. rész: Transzplantáció.
RALLY (szovjet krimi). Apolló 1/10, 4, 6, 8.	POZSONY, 1. műsor 8.50 Hírek. 8.55 Iskolatévé. 9.15 Dokumentumfilm. 9.40 A rendőrség nyomoz. 9.45 Tévésorozat (ism.). 11.00 Természetfilm. 11.55 Német nyelvtanfolyam. 11.55 Hírek. 14.35 Hírek. 14.40 Iskolatévé. 15.05 Iskolatévé. 15.50 Közép-szlovákia-magazin. 16.20 Csehszlovákia-Svájc labdarúgó-mérkőzés. 18.20 Zenés műsor. 18.30 Esti
TRÓFEA (jugoszláv). Meteor 1/8.	BUDAPEST, 3. műsor 17.00 Hírek. 17.05 Lemezes polc. 17.15 Egészségünk. A szülő a gyermekorvos szemével. Dr. Dobi Sándor előadása. 17.20 Nők műsora. Szerkesztő: Rózsavölgyi Erzsébet. 17.50 A Baccara együttes slágere. 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 A debreceni Gereben együtt felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.
GENGSZTEREK SOFÓRJE (angol). Horváth Árpád 1/7.	POZSONY, 2. műsor 15.00 Hírek. 15.15 Hírek. 15.35 Chaplin-filmek. 16.10 Mesefilm. 17.40 Ipari tanuló műsora. 18.10 Dokumentumfilm. 18.55 Fialatok zenés műsora. 19.25 A rendőrség naplójából. 19.35 Magazin. 20.00 Fialatok tévéklubja, 1. rész. 21.15 Aktuálisok. 21.45 Fialatok tévéklubja 2. rész.
HEGYIBARLANG TITKA (szovjet). Meteor mese 3, 1/6.	BUKAREST 15.00 Iskolatévé. 16.15 Pakisztán ma. 16.40 Fialatok klubja. 17.25 Úttörőhíradó. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.25 Gazdasági hírek. 19.05 Irodalmi összeállítás. 19.25 Fejezetek a román drámairodalomból. 21.25 Tv-híradó.
MAGASISKOLA (magyar). Híradó 1/12, 3/2, 3/4, 3/6.	A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA 17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Lemezes polc. 17.15 Egészségünk. A szülő a gyermekorvos szemével. Dr. Dobi Sándor előadása. 17.20 Nők műsora. Szerkesztő: Rózsavölgyi Erzsébet. 17.50 A Baccara együttes slágere. 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 A debreceni Gereben együtt felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.
MONDD, HOGY MINDENT MEGTESZEL ERTEM (olasz bűnügyi vígjáték). Híradó 1/10, este 3/8.	KÖZLEMÉNY Ertesítjük kedves fogyasztóinkat, hogy befizetési iródnak 1981. április 1-től a Bathány u. 17-19. sz. alól áttelepült a TITÁZ Vállalat befizetési iródjába, Hatvan u. 6. sz. alá. Befizetési idő: hétfőtől péntekig 7.00-17.30-ig, szombaton 7.00-13.00-ig. TITÁZ Vállalat debreceni kirendeltség. (x)

HÍREK

1981. március 24., kedd
Gábor napja
A Nap kél 5.40 —
nyugszik 18.02 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
KEDD ESTIG: Időnként megnövekvő felhőzet. Főként északon néhány helyen kisebb eső. Megélénkülő nyugati, délnyugati szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 14-19 fok között. Távolabbi kilátások szerdától szombati: Jobbára napos idő, de elszórtan futó eső, záporosó előfordulhat. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 2-7 fok között. A legmagasabb nappali hőmérséklet 16-21 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék nem várható.

HOBBIKIÁLLÍTÁS nyílt Hajdúhadházon, a tanács-háza dísztermében a tanács KISZ-alapszervezetének kezdeményezésére. A kiállítás március 29-ig tekinthető meg.

AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ TANFOLYAM záró foglalkozását március 24-én 14 órakor tartják Nyíradonyban, a művelődési házban az egészségügyi hét rendezvény-sorozat keretében.

A BARTÓK-CENTENÁRIUM alkalmából március 24-én Hajdúnánáson a zeneiskola növendékeinek hangversenyt rendezik meg; Bartók művei és kortárs zeneszerzők kompozíciói hangzanak el.

TÜKÖRKÉP címmel Tilles Ágnes előadójátékot rendezi a Debreceni Agrártudományi Egyetem mezőgazdaságtudományi karának közművelődési bizottsága március 25-én 19 órakor az irodalmi presszóban.

Randevú
— Tizkor találkozunk a színház előtt! Arról ismersz meg, hogy nem leszek ott!
S. F.

KÓRUSTALÁLKOZÓT rendeznek március 25-én 19 órakor Földesen, az általános művelődési központban a hajdúszovátai és a földesi kórus közreműködésével, fellép a fűspökklányi Veritas irodalmi színpad is.

IFJÚSÁGI FÓRUMOT tartanak Kabán, a művelődési házban március 25-én 18 óratól. A fórumon a község vezetői tartanak tájékoztatót az ötéves közművelődési tervről, a feladatokról.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI	TV
BODYPÁR (magyar). Közreműködik az Edda együttes. Meteor 3. 1/6. Vig 1/10, 1/12.	BUDAPEST, 1. műsor 7.59 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05-10.55 Iskolatévé. 10.55-11.15 Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás (ism). 13.00-16.10 Iskolatévé. 15.00-16.10 Mindenki iskolája. 16.13 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 Csehszlovákia-Svájc válogatott labdarúgó-mérkőzés. 18.15 A repülő ausztráliai. Francia rövidfilm (ism.). 18.30 Pannon krónika. A pécsi körzeti stúdió műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Játék három percben. 20.05 Csendes Don. Szovjet filmsorozat, VI. rész (1957-58). 21.05 Stúdió '81. A Televízió kulturális hetlapja. 22.05 Kockázat. 22.35 Tv-híradó, 3.
MÜNCHHAUSEN BARÓ CSODALATOS KALANDJAI (francia rajz-játékfilm). Apolló 1/12, 2. Vig 1/3, 3. Vig mese 3.	BUDAPEST, 2. műsor 20.00 Műsorismertetés. 20.01-22.00 Téll falusi esték. Közben: Kb. 21.00 Tv-híradó, 2. 22.00-22.25 Testünk. XXVI/12. rész: Transzplantáció.
RALLY (szovjet krimi). Apolló 1/10, 4, 6, 8.	POZSONY, 1. műsor 8.50 Hírek. 8.55 Iskolatévé. 9.15 Dokumentumfilm. 9.40 A rendőrség nyomoz. 9.45 Tévésorozat (ism.). 11.00 Természetfilm. 11.55 Német nyelvtanfolyam. 11.55 Hírek. 14.35 Hírek. 14.40 Iskolatévé. 15.05 Iskolatévé. 15.50 Közép-szlovákia-magazin. 16.20 Csehszlovákia-Svájc labdarúgó-mérkőzés. 18.20 Zenés műsor. 18.30 Esti
TRÓFEA (jugoszláv). Meteor 1/8.	BUDAPEST, 3. műsor 17.00 Hírek. 17.05 Lemezes polc. 17.15 Egészségünk. A szülő a gyermekorvos szemével. Dr. Dobi Sándor előadása. 17.20 Nők műsora. Szerkesztő: Rózsavölgyi Erzsébet. 17.50 A Baccara együttes slágere. 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 A debreceni Gereben együtt felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.
GENGSZTEREK SOFÓRJE (angol). Horváth Árpád 1/7.	POZSONY, 2. műsor 15.00 Hírek. 15.15 Hírek. 15.35 Chaplin-filmek. 16.10 Mesefilm. 17.40 Ipari tanuló műsora. 18.10 Dokumentumfilm. 18.55 Fialatok zenés műsora. 19.25 A rendőrség naplójából. 19.35 Magazin. 20.00 Fialatok tévéklubja, 1. rész. 21.15 Aktuálisok. 21.45 Fialatok tévéklubja 2. rész.
HEGYIBARLANG TITKA (szovjet). Meteor mese 3, 1/6.	BUKAREST 15.00 Iskolatévé. 16.15 Pakisztán ma. 16.40 Fialatok klubja. 17.25 Úttörőhíradó. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.25 Gazdasági hírek. 19.05 Irodalmi összeállítás. 19.25 Fejezetek a román drámairodalomból. 21.25 Tv-híradó.
MAGASISKOLA (magyar). Híradó 1/12, 3/2, 3/4, 3/6.	A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA 17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Lemezes polc. 17.15 Egészségünk. A szülő a gyermekorvos szemével. Dr. Dobi Sándor előadása. 17.20 Nők műsora. Szerkesztő: Rózsavölgyi Erzsébet. 17.50 A Baccara együttes slágere. 18.00 Eszak-tiszántúli krónika. 18.15 A debreceni Gereben együtt felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.
MONDD, HOGY MINDENT MEGTESZEL ERTEM (olasz bűnügyi vígjáték). Híradó 1/10, este 3/8.	KÖZLEMÉNY Ertesítjük kedves fogyasztóinkat, hogy befizetési iródnak 1981. április 1-től a Bathány u. 17-19. sz. alól áttelepült a TITÁZ Vállalat befizetési iródjába, Hatvan u. 6. sz. alá. Befizetési idő: hétfőtől péntekig 7.00-17.30-ig, szombaton 7.00-13.00-ig. TITÁZ Vállalat debreceni kirendeltség. (x)

XXXVIII. ÉVFORDULÓNAPTÁR
71. SZÁM
ÁRA: 1,40 Ft
1981. III. 25., SZERDA

A SZÍNHÁZ

A szociális munkások között a fogyasztói alvétel: a színházak egy főre ENSZ 1978-ban a színházban a hálunk, emelkedés sabbak közt mény szében pedig a világransodik hely a statisztikában nem tartozunkban állított és szesz megdöbbenéjlesztőbbé na, ha a következő z avesszük korosztály többletét okozta ba kosszágok az alkoholelmző máz as a növekedet büntették az alkohókövetik e gok 70 sz tértések ság 85, amelyek el szálaléka tatható gyszás.

Régen e vitatott az állam haszna va árusításá sonliva a amit az pénzben okoznak. natyilag jelentős be a tud gittot sze ból az ez ne az a rom alkohol okoz. Ne hangsúlyo amit erk példau a bomlása.

Hazánk felismerté musnak és egyéni ható vesz küzdelem olyannyit intézmény koholizm szágos B Az 1974. törvényer létrehoz kódni n rázda és holisták helyét, a Alkoholel Vezetem — Magyar fokozta elleni p végül gyógyuló betegek egymásgei.

De mi eredmény alapvető szándéko hogy me körrrel r pedig r ki végleg gadás, a váratnak